

ناظر تالار معاملات آتی:

بازار آتی

سرمایه گذاری بیشتر کارگزاران را می طلبد

بینا احمدی

Future

انتقال سرمایه های سرگردان که به صورت غیر رسمی در میان بازرگانان و افراد مختلف جامعه دست به دست می شود، به بورس کالای ایران و استفاده از آن در مبادلات قراردادهای آتی، این اطمینان را به سرمایه گذاران آنها می دهد که سرمایه هایشان در جای مناسب مورد معامله قرار می گیرد. سرمایه گذاران اختیار پول خودشان را خواهند داشت و در هر زمان حتی قبل از سر رسید تحویل کالای مورد نظرشان می توانند قرارداد کاغذی خود را واگذار کرده و به نقدینگی مورد نظرشان دست پیدا کنند. در خصوص عملکرد معاملات آتی در بورس کالا با پدram زاد نوعزیزی ناظر تالار معاملات آتی به گفت و گونشته ایم که ماحصل آن از نظر تان می گذرد.

در واقع علاقه مندی سرمایه گذاران برای سرمایه گذاری بر روی سکه طلا بسیار بیشتر از اونس طلا و مس مفتول بود.

● در آینده چه کالاهای دیگری قرار است وارد رینگ معاملات آتی شود؟

در حال حاضر مسئولان بورس کالا همین سه کالای شمش طلای یک اونس، مس مفتول و سکه طلا را کافی می دانند تا در آینده مردم بیشتر با این گونه معاملات آشنا شده و به این بازار جذب شوند، زیرا هنوز شناخت عموم مردم

محصول و همچنین قراردادهایی که منجر به تحویل در ماههای آینده آن می شد نداشتند، اما با ورود سکه طلا در بورس کالا اقبال خوبی را از سوی مردم شاهد بودیم که دلیل این امر شناخت سرمایه گذاران از وضعیت بازار سکه طلا و همچنین به عنوان کالایی سرمایه ای بر روی سکه طلا در کشور ما حساب می شود. این امر کمک شایان توجهی به قراردادهای آتی سکه طلا که از آذرماه سال گذشته معاملاتش آغاز شد، داشت.

● شما به عنوان ناظر تالار معاملات آتی با توجه به تازگی و نو بودن اینگونه معاملات در بورس کالای ایران بفرمایید، راه اندازی این قراردادها به چه شکل بود و بر روی چه نوع کالاهایی انجام گرفت؟

در ابتدای راه اندازی قراردادهای آتی، معاملات بر روی شمش طلای یک اونس آغاز شد و در آن زمان ۱۸ کارگزار بر روی این قراردادها فعالیت می کردند.

بعد از دو ماه مس مفتول ۸ میلیمتری را وارد رینگ معاملات آتی شد، در واقع دومین محصولی بود که از سوی مسئولان مورد پذیرش قرار گرفت تا معاملات آتی آن انجام شود.

اما به دلیل اینکه مفتول مس مشتریان خاص داشت و معامله گران آن بیشتر در معاملات نقدی شرکت می کردند، بازار آتی آن با اقبال چندانی مواجه نشد.

● به نظر شما محصولات دیگری که وارد رینگ معاملات آتی می شوند باید چه خصوصیتی داشته باشند که بتوانند با اقبال از سوی معامله گران (مردم) مواجه شوند؟

همانطور که گفتم مس با اقبال چندانی مواجه نشد، دلیل این امر نیز این بود که معامله گران شناخت درستی از خود

● به نظر شما در این مدتی که معاملات آتی در بورس کالا شکل گرفته بیشتر با چه چالش‌هایی مواجه بوده است؟

به نظر می‌رسد بزرگترین چالش این باشد که مردم شناخت کافی از این بازار نوپا ندارند.

حتی به جرأت می‌توان گفت برخی از کارگزارانی که مجوز فعالیت قراردادهای آتی را اخذ کرده‌اند نمی‌توانند به درستی مشتریان خودشان را برای ورود به عرصه قراردادهای آتی مجاب کنند.

در حال حاضر بالغ بر ۳۰ کارگزار اعم از بورس کالایی و اوراق بهاداری مجوز آتی دارند اما درصد کمی از آنها بروی آتی فعالیت می‌کنند.

بازار آتی مستلزم سرمایه‌گذاری بیشتری از سوی کارگزاران است باید نیروی انسانی کارآموده به این نوع معاملات اختصاص داده شود تا مشتریان را ترغیب به سرمایه‌گذاری از این طریق نمایند.

چالش دیگر این است که ما تحلیل‌گر بازار

قرار می‌گیرد باید از بازار نقدی قوی برخوردار باشد.

● عملکرد معاملات آتی را از زمان راه‌اندازی تا به امروز چگونه ارزیابی می‌کنید؟

در زمانی که شمش طلا و مس مفتول مورد معامله قرار می‌گرفت، همه چیز با آرامش پیش می‌رفت اما با ورود سکه طلا و از آذرماه به این طرف ما شاهد جهش فوق‌العاده حجم و ارزش معاملات قراردادهای آتی هستیم.

در حال حاضر بیش از ۱۵۰ قرارداد سکه طلا برای ماههای آینده منعقد شده که هر قرارداد شامل ۱۰ سکه طلا است. با توجه به اینکه بر روی آن تبلیغات زیادی نیز صورت گرفته از نظر ماقابل قبول است.

در این مقطع زمانی و با توجه به اینکه چند ماه از راه‌اندازی معاملات آتی سکه طلا می‌گذرد حجم و ارزش معاملات خوب بوده است.

● بیشتر چه افرادی جذب معاملات آتی

می‌شوند؟ اگر دسته‌بندی در این زمینه وجود دارد بفرمایید.

بله، افرادی که قراردادهای آتی را منعقد می‌کنند به سه دسته اساسی تقسیم می‌شوند. یک گروه "هجرها" هستند که برای پوشش ریسک نقدی خودشان وارد این بازار شده و معاملات را انجام می‌دهند. این دسته معاملات نقدی در جای دیگری داشته‌اند و برای پوشش ریسک آن معامله وارد مبادلات قرارداد آتی می‌شوند. دسته دوم افرادی هستند که می‌خواهند از نوسانات بازار استفاده کرده و سود ببرند، این دسته به معامله‌گران یا سوداگران معروف هستند.

دسته سوم افرادی هستند که به آنها "آربیتراژ" گفته می‌شود که از اختلاف قیمت در بورس‌های مختلف استفاده کرده و وارد معاملات آتی می‌شوند که البته این دسته سوم در بازار ما هنوز مصداق عینی نداشته است.

● چرا افراد مصطلح به "آربیتراژ" در بازار آتی ما وجود ندارد؟

به این دلیل که در کشور ما به عنوان مثال سکه طلا طرح امام مورد معامله قرار می‌گیرد که ضرب آنرا بانک مرکزی انجام می‌دهد و معادل خارجی ندارد، از طرف دیگر شمش طلای یک اونسی که در بازار آتی ما مورد معامله قرار می‌گیرد به دلیل اینکه افراد معامله‌گر آشنایی چندانی از نحوه معاملات ندارند و در جریان بازارهای دیگر نیستند یا تجربه‌ای در این خصوص ندارند از این طریق معاملات آتی انجام نمی‌دهند.

با معاملات آتی در حد انتظار نیست.

به همین دلیل برای محصولات دیگر برنامه‌ریزی برای ورود به قراردادهای آتی انجام نشده است.

● شما معتقدید شناخت عموم مردم از معاملات آتی در حد انتظار نیست و به همین دلیل کالاهای دیگر در برنامه ورود به این نوع معامله نیست، به نظر شما برای فرهنگ‌سازی و جا انداختن قراردادهای فیوچرز چه کارهایی باید صورت گیرد؟

برای فرهنگ‌سازی برنامه‌ریزی شده و سمینارها و دوره‌های آموزشی متعددی انجام گرفته اما گویا کافی نبوده و باید باز هم این موارد دنبال شود تا بتوانیم سرمایه‌گذاران بیشتری را جلب و جذب کنیم.

به نظر می‌رسد تبلیغات تلویزیونی و برنامه‌هایی که از طریق صدا و سیما پخش می‌شوند بتوانند کمک شایان توجهی به حضور معامله‌گران جدید در بازار آتی شود.

دقت کنید به هر حال کشش بازار و اینکه معامله‌گران درخور توجهی در انجام معاملات حضور داشته باشند بسیار حائز اهمیت است که باید بر روی آن بیشتر کار شود. در حال حاضر مردم آشنایی چندانی از معاملات آتی ندارند، اگر بدانند چه شرایط ویژه‌ای برای معامله در این بازار برایشان وجود دارد حتما جذب می‌شوند اما همه‌ی اینها مستلزم آموزش و اطلاع‌رسانی است.

● در ابتدای راه‌اندازی قراردادهای آتی با چه مشکلاتی مواجه بودید؟

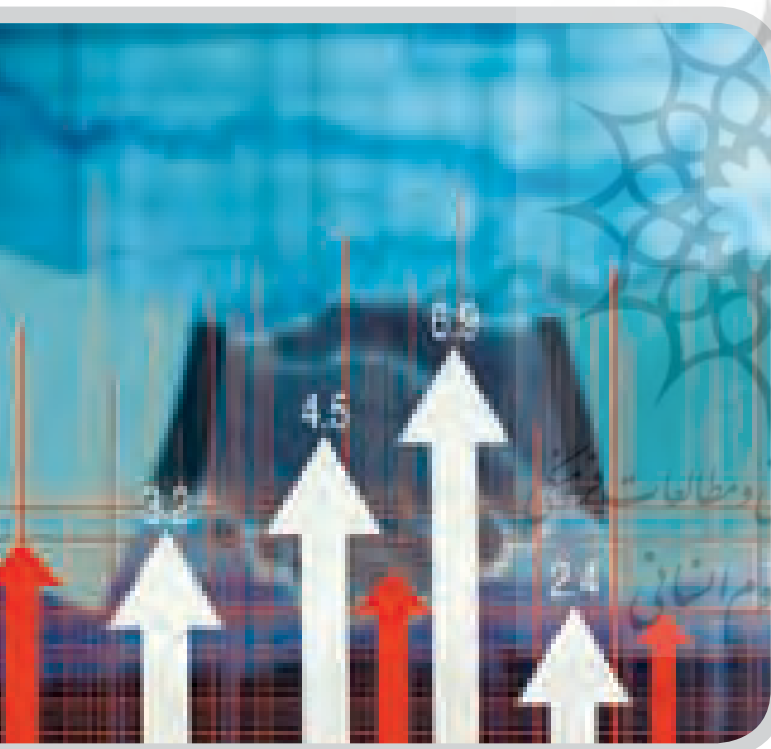
به هر حال راه‌اندازی این بازار تا مسائل حقوقی و شرعی آن مورد بازبینی قرار گیرد، زمان برد. اما با همه آن مشکلات این بازار پا گرفت و در حال حاضر در بورس کالا در حال انجام است و ما در اینجا آمدگی حمایت معاملات را داریم.

در بازارهای مشابه کشورهای دیگر سالها به طول انجامید تا سقف معاملات روزانه آن به حد معقولی برسد و مادر اینجا توقع نداریم به یک‌باره شرایط کشورهای پیشرفته را پیدا کنیم، اما با آموزش و آشنایی عموم مردم با توجه به اینکه سکه طلا در این بازار در حال معامله است و کالای سرمایه‌ای بسیاری از هموطنانمان است. اگر فرهنگ‌سازی درست و به موقع انجام شود، شرایط معامله به حد نصاب خوبی خواهد رسید.

● برای پذیرش کالاهای جدید در معاملات آتی به چه مسائلی بیشتر توجه می‌شود؟

آنچه در بورس کالا برای پذیرش محصولات جدید به آن اهمیت داده می‌شود این است که کالای مورد نظر استاندارد پذیر باشد. بدین معنی که روی قرارداد تعریف شود و خریدار و فروشنده بدانند با چه استانداردی قرار است محصول مورد معامله را تحویل بگیرند.

کالایی که برای قراردادهای آتی مورد پذیرش

سرمایه داریم اما برای معاملات بورس کالا و بخصوص معاملات آتی تحلیل‌گر نداریم. جا دارد از همین‌جا از کلیه استادان دانشگاه، صاحب‌نظران و فعالان بازارهای سرمایه دعوت کنیم تا نظرات علمی و کارشناسی خود را درباره عملکرد معاملات آتی بدهند. یا حتی در دانشگاهها دوره‌های خاص آموزشی در مباحث درسی رشته‌های مربوطه دیده شود. چرا که به نظر می‌رسد سرمایه‌گذاری آموزشی در آینده بیش از هر چیز بتواند به بهبود روند معاملات آتی کمک کند.